

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy hórs . . . 60 K Félévre . . . 340 K
Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K

EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.

INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Csizmadia és Propper

Mindegyik nemzetgyűlési képviselő. Az első valóságos mintapéldánya a magyar férfiszépségnek, öles ember, magyar ruhájában, fényes csizmájával méltóságteljesen lépked a törvényhozás nagy termében meg a folyosó hangfőgő szőnyegén. Orosháza magyar népe küldte fel a maga képviselőjében, mert szereti, tiszteli és becsüli józan értelméért, becsületes szándékáért és azért, mert ő is szereti a népet, a maga fajtáját és dolgozik érte. Odaadta Bethlen táborának erősítésére, mert tudta, hogy a magyar nemzeti kormány dolgozik igazán a magyar igaz ügyért és tudta, hogy a hadseregnek nemcsak vezérekre, hanem lelkes, hűséges közkatonaikra is szüksége van. Híven lelkes és hűséges közkatona Csizmadia András, Orosháza követe.

A másik képviselő Propper Sándor elvtárs. Illusztrált lapban láttam arc-képét. Jó izlésű ember gyomorgörcsőt kap látásra és napokig lidércnyomás gyötri. Első pillanatra karrikaturának gondolná az ember ezeket a torz vonásokat, melyek beválnak döntő bizonyítéknak arra a darvini elméletre, hogy a majomtól származik az ember.

Ez a két név úgy kerül egymás mellé, hogy a most folyó parlamenti vitában közvetlenül a magyar Csizmadia után a zsidó Propper szólalt fel az indemnitás ügyében. A magyar föld igaz magyar szülőtte a maga egyszerű, de zamatos, világos nyelvében mondotta el, amit jónak látott elmondani. Az egész beszédre rá van nyomva a bélyege annak, hogy szívből jön, egy világos faj megnyilatkozása, melyben nincs taktika, nincs mesterséges szónoki fogás, nincs hátulso gondolat és takargatni való rejtékajtó. Gvadányinak, Vas Gerebennének romlatlan, üde tisztasága magyar nyelvében, világosan, keretelgetés nélkül beszél, nem nagyképszerűsködi, nem akar többnek látszani, mint amennyi. Benne van beszédében az igaz romlatlan, egyenes gondolkodása, nyílt észjárása és tiszta szándéka. De benne van a nyugodt öntudat és önérték, mely zavartalan harmóniában az egyszerű ember szerénységével, végtelenül vonzó és rokonszenves képet ad. Érezzük, hogy vérukból való vér.

Utánna feláll a rettentő torz alak, nyugtalan tekintetével idegesen néz körül, de a szeméből előtörnek a féktelen elbizakodottságnak, az alattomos megátalkodottságnak, sunyi ravaszágnak sugarai, és ellenállhatatlanul az idegenkedésnek, utálatnak, borzalommal hideg érzetét keltik fel bennünk, szemlélődő magyarokban. Széles ajka, nagy szája habzik. Amint faja szokása szerint köpködvé beszél, az ő éneklő hanglejtésünkkel: idegesen kalimpál hosszú karjaival.

Minden szavával, minden gesztusával, gondolatával, mondatfűzésével elárulja, hogy egy porcikája se magyar.

Természetes ezek után, hogy a faji sajtó a hitsoisos „nagyszabású megnyilatkozását” egész terjedelmében közli, ékes kommentárokkal kísérvé, míg a magyar nép valódi vérbeli képviselője beszédjével az egyik zsidó lap két sorban végez, a másik pedig nem csak azokat az ellenszenves közbeszólásokat ismer-teti, amelyekkel a magyar szót a nemzetgyűlésen a tuloldalról zavarni igyekeztek, hanem a maga idegen lelkéből is hozzáfűz olyan megjegyzéseket, amilyenekkel a multban csak a magyar haza területéről kiltott osztrák szennylapok igyekeztek kipellengérezni mindent, ami magyar. A magyar nép fiát gyaláznia,

azt kisebbiteni, nevetség és guny tárgyává tenni, ostobának és romlottnak feltüntetni, ez régóta kedvenc témája a zsidó napi sajtónak, épügy, mint a hogy az újabb évtizedek zsidó szinpadai szerzői is úgy fertőzik a nézőközönség lelkét, hogy a szinpadon mindig a keresztyén a gonosz és következetesen a zsidó az, aki a jó és igaz ügynek rokonszenves, önzetlen pártfogója.

Igen, Csizmadia András nem tud a Propperek idegen, intellektüel tolvajnyelvén beszélni: nem tudja a szavakat egy egymásba fűzni, hogy félig elrejtse a valódi érteimet; nem tud sem Marzból, sem Harden Miksából idézni, de azért mi már mégis csak azt óhajtjuk, adjon nekünk a kegyes sors minél több Csizmadia Andrást és minél kevesebb Propper Számit.

jegyek kibocsátásával akarna segíteni.

A kormány természetesen a termelés fokozására is minden lehető meg fog tenni és ebben a tekintetben a kereskedelmi miniszter nagy közgazdasági programot fog a nemzetgyűlés elé terjeszteni, új iparágak létesítéséről és a jelenlegiek megerősítéséről.

Bizottság elé

A drágasággal kapcsolatos összes ügyeket pedig a kormány, még ha rendeleti uton tartania is szükségesnek bizonyos intézkedéseket, a nemzetgyűléssel együtt kívánja elintézni és éppen ezért az a bizottság, amely Vass miniszter indítványára a lakásrendelet tárgyalására fog kiküldetni, hivatott lesz arra, hogy a közgazdasági bizottsággal kapcsolatban a drágaság problémájával összefüggésben álló összes rendeleteket és intézkedéseket tanácskozs tárgyává tegye.

A harminchármas

A Ház mai ülésén Vass József népjóléti miniszter egy 33 tagból álló parlamenti bizottság kiküldését kérte a lakásügy rendelet letárgyalására és Bethlen miniszterelnöknek a sajtóértekezleten tett kijelentése szerint ugyanez a bizottság fogja letárgyalni a drágaság kérdését is.

A harminchármas bizottság úgy fog megalakulni, hogy abban 20 tagot delegál az egységspárt, 3 tagot a Huszár-Ernst-Wolff párt, 7 tagot a polgári ellenzék és 3 tagot a szocialdemokrata párt parlamenti frakciója.

A pártok képviselői

Egyes pártok már meg is állapodtak, hogy kiket fognak a bizottságba delegálni. A Huszár-Ernst-Wolff párt Wolff Károlyt, Németh Ferencet és Bartos Jánost küldi ki, a polgári ellenzék Apponyi Albert grófot, Ugron Gábort, Russai Károlyt, Haller Istvánt, Rakovszky Istvánt, Szabó Józsefet és Vázsonyi Vilmost, a szocialdemokraták pedig Farkas Istvánt, Peyer Károlyt és Györkt Imrét.

Minisztertanács

A kormány ma délután minisztertanácsra ült össze, amely a késő éjjeli órákban még mindig tart. Kiszivárgott hírek szerint a minisztertanácsnak három tárgya van: a drágasági kérdés megoldása, a parlament további munkarendje és az adójavaslatok letárgyalása.

Bethlen a drágaság letöréséről

A kormány erős intézkedésekre készül

Budapest, július 7. A miniszterelnökségen ma délelőtt Bethlen gróf miniszterelnök elnöklésével sajtóértekezlet volt. Az értekezleten a miniszterelnök a drágaság kérdéssel foglalkozott és közölte a sajtóval, hogy a kormány ebben a kérdésben erőteljes intézkedésekre készül, még pedig a nemzetgyűléssel való kapcsolatban és egyetértésben. A miniszterelnök kifejtette, hogy

a drágaság kérdése elsősorban valutakérdés, illetve a drágaság valutánk hanyatlásával áll a legszorosabb kapcsolatban. Az intézkedéseknél tehát erre a körülményre kell hogy figyelemmel legyenek. A kormánynak legelsőrangú feladata, hogy az állami egyensúlyt helyreállítsa, mert valutánk emelkedése és így a drágulás csökkenése is elsősorban ettől várható.

Az ellátatlanok és a lakáskérdés

A drágaság problémája három részre osztható: az élelmiszerekre, azután a lakásügyre, végül az ipari cikkekre.

Ami az élelmiszereket illeti, a kormány kénytelen az ellátatlanok ellátását apasztani, mert a mai buzaárak mellett annak a tavalyi arányban való fenntartása az államra elviselhetetlen terhet róna.

A lakáskérdésben Vass miniszter a Ház mai ülésén előterjesztést tett egy bizottság kiküldésére, amely a lakásrendeletet letárgyalja és jelentését a nemzetgyűlés elé terjeszti. Ha a bizottság vagy a plénum jelentős módosítást fog tenni a rendeleten, a kormány természetesen nem fog elzárkózni annak teljesítése elől.

Ami a lakásproblémát illeti, lakásépítés nélkül az meg nem oldható.

A lakásépítés azonban nem állami feladat. Ellenben a kormány minden lehető meg fog tenni arra, hogy a magánosok lakásépítését előmozdítsa. A lakásrendeletet azonban most meg kellett csinálni, mert a kormánynak csak kettő között volt választása. Tudniillik, hogy vagy a magántulajdon rendszerét tartja fenn vagy pedig a szocializálás álláspontra helyezkedik.

A kormány döntött, még pedig természetesen a magántulajdon rendszere mellett, mert a mai se hus, se hal állapotot fenntartani továbbra semmi esetre sem lehetett. A számítások azt mutatják, hogy a mai lakásbérek a valuta nagyfokú romlásához mérten tulságosan alacsonyak és csak a lakbéremelés szolgálhatja azt a célt, hogy a lakásépítést megindítsa.

Heroikus áldozatokra van szükség

A kormány teljesen tisztában van azzal, hogy igen nehéz idők elé megyünk, mert az adósróft meg kell szorítani. A pénzügyminiszter új adójavaslatokkal fog jönni, a drágaság növekedni fog. Ezzel szemben az államnak és tár-adalomnak heroikus erőfeszítést kell mutatnia, hogy az egyensúlyt fenntartsuk.

A konszolidáció, amelyet a kormány kíván, elsősorban gazdasági alapon hajtható végre. Ez természetesen áldozat nélkül, nem történhetik, de ezt az erőfeszítést az ország érdekében meg kell csinálni, mert még sokkal katasztrófásabbak volnának a kilátások, ha a kormány a bajokon egyszerűen fedezetlen bank-

Az orgoványi per

Budapest, július 7. Az orgoványi bűnpör mai tárgyalásának megnyitása után Ziegler ezredes elnök ismét incidensről számolt be: *a tegnapi már inultált Danics vádlott feleségét valaki sértő szavakkal illette.* Az elnök bejelentette, hogy ezért rendkívüli intézkedéseket léptet életbe.

A periratok feloivasásának befejezése után Schmitz ezredes-ügyész mondotta el vádbeszédét. Ismertette a Héjjas féle karhatalmi alakulás nagy szolgálatait a proletárdiktatura és a román megszállás alatt és után, majd rámutatott arra, hogy a vádlottaknak a szolgálati szabályzat értelmében joguk lett volna megtagadni a parancsot, mely tettük elkövetésére készítette őket. Ezért gyilkosság és rablás büntetvével vádolja őket és kötélt általi halált kér.

Czifky dr. Zbona védője hangoztatja, hogy egy kis emberi megértést várhatott volna védettje azon társadalmi osztály részéről, amelyből való, ezt azonban nem kapta meg. Védenre parancsot teljesített, amelyet jogosnak látott; 14 éven át mint esendő a jog, rend és vagyon biztonság őrzője volt, harctéri szolgálata alatt pedig hős. *Nemcsak védenre, hanem a zsidóság is hibás abban, hogy a dolgok idáig fejlődtek.*

Jöttek a háboru alatti defektusok, a Galilei-kör, majd a Tisza-gyilkosság, a Szamuelliek, a Korvin-Kleinok. Ezek juttattak védenre, a hőst, a vádlottak padjára, aki számára megértő emberi érzést kér.

Grónan dr. Danics védője rámutat arra, hogy Danics a tömegérzés hatása alatt állott, különben is parancsot teljesített. Felmentést kér.

Szakál dr. Tóth védője lendületesen adja elő a keresztény világnézet elleni küzdők háboru alatti munkájának romboló hatását, aminek következménye volt a sokkal kisebb mértékű visszahatás. A megértés és engesztelődés szellemében felmentést kér.

Ezután a tárgyalásvezető felhívására a vádlottak mondanak pár szót.

Zbona hangoztatja, hogy Nyugatmagyarországon volt, *ő fogta el a nyugatmagyarországi osztrák kormányzó, ártatlanságában pedig annyira bizonyos volt, hogy önként jelentkezett.*

A többi vádlottak is mind kijelentik, hogy küzdöttek Nyugatmagyarországon és ártatlannak érzik magukat.

Ezzel a tárgyalás 2 óraker befejeződött, *ítélet hétfőn délelőtt lesz.*

Tűzgyújtó papírt

lapunk előfizetői díjtalanul kaphatnak lapunk kiadójában Piacz 59. szám alatt.

Hangszerek - Zongorák - Gramofonok

Minden hangszerünkért jótállást vállalunk.

Írártól udvari hangszergyár

STERNBERG

BUDAPESTEN, RÁKÓCZI-UT 60 C.

Számú saját palotájában.

Írja meg szívesen, hogy milyen hangszerre van szüksége és mi arról díjtalanul küldünk árajánlatot, ha ezen újságra hivatkozik. Javítandó hangszerét küldje postán gyárunkba. - Jutányosan újjalakítjuk. Gramofon tulajdonosoknak legújabb hanglemezekről ingyen és bérmentve küldjük másorjegyzékünket.

Életbelépett a magyar-osztrák egyezmény

Becs, július 7. Az árucserégyezmény Ausztria és Magyarország között most a két kormány hozzájárulásával életbelépett. A létrejött egyezmény még nem kereskedelmi szerződés, hanem csak kontingens egyezmény, amely a kölcsönös szállításokat számszerűleg állapítja meg. Ausztria meghatározott árumennyiséget szállíthat Magyarországra és onnan is megfelelő mennyiséget szerezhet be. A kontingens felhasználását, egyes kivételektől eltekintve, rabizzák a szabad kereskedelemre. A régi gyakorlat, mely szerint a kereskedelmet bizonyos állami szervek bonyolították le, megszűnt, a szabad kereskedelmet teljesen visszahelyezték jogaiba.

A kontingensnek általában, csekély

kivétellel, havi szállításokra vonatkoznak. Ha egy havi időszakon belül a benyújtott kérvények a kontingens nem mérték ki teljesen, akkor a pótszállítások valamely későbbi időpontban teljesíthetők, ameddig a szerződés érvénye még tart. Az egyezményben a magyar kormány megengedi továbbá Ausztriának, hogy harmadik államokból magyar területen élőállatokat szállíthat keresztül, természetesen a fennálló magyar állategészségügyi rendelkezések betartásával, anélkül, hogy az átszállásnál kivételi illetéket kellene fizetnie.

A most megkötött egyezmény nem meghatározott időre szól. Lejárati határideje nincs, de 14 napra bármikor felmondható.

A lakásrendelet a Ház előtt

Budapest, jul. 7. A nemzetgyűlés mai ülését 10 óra 20 perckor nyitotta meg Scitovszky Béla elnök.

Vass József népjóléti miniszter napirend előtti felszólalásában kijelenti, hogy a miniszterelnök exposéjában két gondolatot fejtett ki: az egyik az volt, hogy mindazokat a rendeleteket, amelyeket ezután a kormány kivételes hatalom alapján kibocsát, a nemzetgyűlésnek bejelenti, a másik gondolat pedig az volt, hogy a nyomozó drágaság letörését kötelességének ismeri.

A miniszterelnök első kijelentésének alapján *beterjeszti a Ház elé az új lakásrendeletet, a második kijelentéssel kapcsolatban pedig kéri a Házat, küldjön ki egy bizottságot, amely keresi azokat a módokat, amelyekkel a drágaságot le lehet küzdeni.*

A drágaság és nyomor kérdése nem lehet már politikai kérdés, az

éhség nem felekezeti tünet. Ezért kéri, hogy a nemzetgyűlés minden pártjából alakítandó bizottságot küldjenek ki a drágaság s ezzel kapcsolatban a lakáskérdés tárgyalására. Erre már volt precedens, amikor 1920-ban az ellátás súlyos problémáinak megoldására kilences bizottságot küldtek ki. Kéri, hogy a bizottságot a tagok olyan létszámában állapítsa meg, ahány tagból a többi parlamenti bizottságok állnak.

Reméli a pártok támogatását és annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy *a kormánynak a nemzetgyűlés segítségével sikerülni fog megfelelő eszközöket találni a drágaság letörésére és a lakáskérdés rendezésére.*

Az elnök javaslatára a lakásrendeletet kinyomtatják és szétosztják, a bizottság megválasztására pedig az elnök napirendi indítványa során fog javaslatot tenni.

Új alapokra az adózási rendszert

Napirend szerint áttérnek az indennitás tárgyalására. Az első felszólaló Öry Szabó Dezső.

A szociáldemokratáknak megfelelően arról, hogy mit vétett a Károlyi-kormány. A polgári ellenzék részéről elhangzott panaszokra vonatkozólag megjegyzi, hogy a választásoknál részükéről is történtek hibák. Mindenesetre ő is az általános titkos választás híve, de ezt csak akkor lehet megvalósítani, ha az ország általános helyzete megszilárdult.

Meggyőződése, hogy amikor a romokban heverő ország újjáépítéséhez fognak, nem szabad túlságosan megterhelni azokat, akiknek elsősorban kell kivenni részüket az áldozatkészségből. Az adózási rendszert mindenesetre új alapokra kell fektetni. Minden esetre a nálunk mutatózó drágaságon csak kis erős

progresszív adóval lehet segíteni. Nálunk a drágaság legfőbb oka a forgalmi adó.

Mikor a pénzügyminiszter az adózási új alapokra való fektetéséről gondoskodik, figyelmébe ajánlja az adórendszer megszervezését és különösen a törpebirtokosokról való gondoskodást. Meg kell állapítani az új adózási rendszerben a létminimumot. Két népszerű adó létezik: *a valuta és a hadinyereség adó.* Ez utóbbit még nem hajtották végre kellően. Ami a tisztviselők apasztását illeti, ő is azon a véleményen van, hogy a tisztviselők mai magas létszámát Magyarország nem tarthatja fenn. A redukálásnál minden esetre nagyon óvatosan kell eljárni, különösen a tanítókkal szemben, mert az integer Magyarországnak egyik legfontosabb kelléke kulturális fejlettségünk biztosítása.

Általánosan tapsolt kormánypárti szónok

Ami a földbirtokreform végrehajtását illeti, az a véleménye, hogy nagyon nehézkesen halad előre. Felhívja a kormány figyelmét arra, hogy ha már nem gyakorol ingaranciát a földbirtokrendező bíróság ügykörére, akkor tegye lehetővé azt, hogy a *nemzetgyűlés gyakorolhassa.*

Mérsékelt ellenzéki hang

Giesswein Sándor örömmel üdvözi az előtte felszólalót, *most a kormánypárt soraiból való. Mindenben egy nézetet van vele, csak az*

utolsóban nem, az indennitás elfogadásában. Ha megakarjuk menteni a nemzetet az összeomlástól, akkor a kapitalizmus ellen kell felvenni a

harcot. Örömmel hallotta a miniszterelnöktől, hogy mindenkinek a társadalmi békére kell törekedni. Az általános titkos választójog biztosítja legelőször is a társadalmi békét. Örömmel konstatálja, hogy Vass József miniszter nemcsak szíve sugallatából, hanem az ellenzék indítványa alapján cselekedett, amikor a lakásrendeletre vonatkozólag bizottság kiküldését kérte.

Foglalkozik a közoktatással. Ha a pozitív befektetésben takarékoskodunk, azzal csak pazarlást végzünk. A földbirtokreform sürgős keresztülvitelét sürgeti. Csak a közgazdasági reform keresztülvitelét után tételünk at a két kamarás rendszerre, nevezzük azt szenátusnak, vagy felsőháznak. Az indennitást nem szavazza meg.

Takarékosság és termelés

Pesthy Pál kifejti, hogy a legfőbb cél mindenki számára a boldog, nyugodt megélhetést biztosítani.

Az ellátatlanokról szólva kijelenti, hogy ha a mezőgazdasági vállalatok gondoskodni kötelesek alkalmazottaik ellátásáról, akkor ugyanezt kell tenni minden köz és egyéb vállalatoknak is. A földmunkásoknak egész télen nincsen keresetük saját hibájukon kívül. A társadalom kötelessége ezekről gondoskodni. Szükségesnek tartja a téli gazdasági iskolák felállítását, télen át előadások tartását. Az indennitást elfogadja.

A földmunkásságer

Az ülés újbólvaló megnyitása után Szabó József kéri a Ház tanácskozási képességének megállapítását. A tanácsképeség megállapítása után, minthogy sem Apponyi Albert, sem Apponyi Antal, sem a többi feliratkozott képviselő nincsen jelen, elnök felteszi a kérdést kíván-e valaki szólani az indennitáshoz.

Dénes István mint a földmunkások képviselője kijelenti, hogy a magyar földmunkás nép előtt egyáltalán nem rokonszenves a pártok közötti torzalkodás. Egyetlen óhaja és kívánsága és követeése, hogy adják meg nekik a munkaalkalmat. Nem érdekli őket a király- és zsidókérdés és elítélnek mindenkit, aki ezeket felszínre hozza.

A szaporodás kérdéséről függ a megszállott területeink felszabadulása. Magyarországon olyan politikát folytattak, amely nem segítette elő a faj szaporodását, sőt azt egyenesen meggátolta. Annak ellenére, hogy a magyar földmunkásság elgyengült és jóformán éhenhalás előtt áll, mégis ragaszkodik a hazai rögöz és teljesen nemzeti alapon áll. A földmunkások még mindig ki vannak téve a nagybirtokosok önkényének, a bérek megszállásánál még mindig a munkaadók az irányító tényezők.

Az ülés fél 3 óraker ért véget.

Drágább lett a gyógyszer is

Az Országos Gyógyszerész Egyesület felirattal fordult a népjóléti miniszterhez és a gyógyszerek negyvenszázalékos áremelésének engedélyezését kérték. A miniszter a kérést, tekintettel a gyógyszerárak üzemi költségeire, jóváhagyta. A patikaszerek ennélfogva pár nap múlva megrágnak. A patikaárak drágításával egyidejűleg a gyógyszerészek emelni fogják alkalmazottaik fizetését.

Kardos Noé sajtópere

A debreceni kir. törvényszéken Uffalussy József büntetőtanácsa érdekes sajtópert tárgyalt tegnap délután. A Hajdúföld 1921. évi június 15-i számában Reitz János állat-egészségügyi főfelügyelő vezércikkét írt. Kardos Noé akkori nemzetgyűlési képviselővel foglalkozott cikkében, aki Térfy Béla közlélményi államtitkár *gabonagazembernek* nevezte s elítélte azt, hogy a mentelmi bizottság, mikor ezen kifejezés miatt Kardos Noé ellen törvényes eljárást indítottak, nem adta ki a képviselőt.

Kardos Noé a cikk egyes kitételei miatt sajtópert indított Reitz János ellen, akit tegnap vont felelőségre a bíróság. Kardos Noé személyesen jelent meg a tárgyaláson, de jelen volt ügyvédje, dr. Maugner László is.

Elsőnek Reitz Jánost hallgatták ki, aki kijelentette, hogy a cikket jogos közérdekből írta s azért vállalja a felelősséget. Kéri a valóság bizonyításának széleskörű elrendelését, három battonyai fültanú, akik a „gabonagazember” kifejezést hallották, kihallgatását, és a szegedi kir. ügyésznek a „gabonagazember” kifejezés miatt Kardos Noé ellen emelt vádiratát s a mentelmi bizottság idevonatkozó iratait beszerezni.

Eztán Kardos Noé s ügyvédje szólaltak fel s ellenzik a bizonyítás kiterjesztését. A bíróság azonban helyt adott Reitz János kérelmének, elrendelte a bizonyítási eljárás kiegészítését s a tárgyalást elnapolta.

A jóbarátság vége...

Bundi Mihály gazdálkodó, Bellegelő 19. szám alatti tanyájáról tegnap egylovasszekerével Debrecenbe igyekezett. A nagy melegben azonban rendkívül megszomjazott s ezért betért a Virág utcai Kepecsféle korcsmába, ahol csendes borozáshoz látott.

Borozás közben összeismerkedett Dankó Imre debreceni lakossal, akivel csakhamar jóbarátságot kötött s hamarosan takaros mulatságot csaptak. A korcsmából már meglehetősen ittasan jöttek ki, annyira, hogy még a szekeret sem tudták irányozni. Felültek ugyan a szekerre, de további sorsukat a lóra bízták, amely hazafelé vette az útját a Bellegelőre. Bundi jóízűen aludt, de Dankó csakhamar felébredt s gyors elhatározással meglopta társát: kivett zsebéből 5 ezer koronát.

Azután vakmerőségében annyira ment, hogy felköltötte Bundi s azt kérdezte tőle: — Hol a pénzed cimborá?

— A takarékból és a zsebemből — volt a válasz s aztán Bundi nyugodtan tovább aludt anélkül, hogy zsebébe nyult volna. Dankó pedig leszállott a szekérről és eltávozott.

Bundi csak odahaza vette észre a lopást s azonnal jelentést tett a rendőrségen, ahol rögtön megindították a nyomozást a tolvaj kézrekerítésére.

A kapott adatok alapján rövidesen elfogták Dankót, akinél a lopott pénzt is megtalálták. Dankó avval védekezik, hogy csak megakarta tréfálni az öreg Bundi-t és csupán a tréfa kedvéért vette ki zsebéből az ötezer koronát. Az eljárást ennek ellenére is megindították ellene.

Héjjas Iván visszautasítja az amnesztiát

Budapest, július 7. Héjjas Iván az orgoványi bűnpör kapcsán a következők közlésére kérte fel a Nemzeti Sajtóirodát:

„A mai postával megkaptam a m. kir. csendőrség ügyészenek dr. Schmitz ezredes hadbíró urnak azt a határozatát, amely közli velem, hogy a Zbonának adott parancs miatt ellenem folyamatba tett eljárás, a terheltnek közkegyelemben való részesítése miatt megszüntetett.”

Miután a napilapok meglepetésszerűleg szöszertint közölték ezt a nékem kézbesített határozatot, melyet a tárgyalásvezető a mai tárgyaláson felolvasott s nyilvánosságra hozott: *erkölcsei integráltságom teljes birtokában a közvélemény helyes tájékoztatására kijelentem, hogy ellenem semmiféle büntető eljárási folyamatban nem volt Engem a bűnügyben*

csak mint tanút hallgattak ki és jegyzőkönyvi vallomásom tegnap óta vált köztudomásúvá.

Ami a nékem ajándékozott közkegyelmet illet, arra rá nem szorulok, azt a leghatározottabban visszautasítom és minden cselekedetemért vállalom a legteljesebb felelősséget. Ha valaki úgy találja, hogy bármilyen tekintetben bűnös vagyok, tessék engemet bíróság elé állítani és teljes szigorral felelőségre vonni. **Kegyelmet azonban senkitől sem kérek és senkitől sem várok.**

Az ügyész ur határozatát a mai nap folyamán postán visszaküldtem azzal az írásbeli indoklással, hogy *semmiféle ilyen határozatra nincs szükségem.*

1922 július 2.

Héjjas Iván.

Proletárdiktatura fenyegeti Olaszországot

Az olasz kormány leszereli a fascistákat

A „Hajdúföld” római levelezőjétől.

Róma, július 6. Bárki bármit is mondjon Facta kormányáról, elvitathatatlan tény, hogy ez a kormány átesvén a múlt hónap kormányváltásán, sikeresen hidalta át az ideiglenes, átmeneti állapot minden kisebb, nagyobb baját. Tény az is, hogy Factaék rövidebb uralkodásuk óta sokkal inkább, mint más európai kormány a haboru befejezésétől, a belső pártpolitikai életben nagyszerűen megteremtették a munkaképesség feltételeit, külpolitikai téren pedig szerény, de mégis jelentős sikereket értek el. Egyszóval az olasz közvélemény bizik Factaékban. Arról, hogy Facta kormányának miként sikerült ezt a bizalmat kivívnia, az olasz pártpolitika erőviszonyairól és általában Olaszország mai politikai helyzetéről római levelezőnk alábbi tudósítása számol be:

A háboru után legelőször Olaszország szüntette meg a kivételes állapotokat

s ma már rendes évi költségvetéssel dolgozik. A költségvetési vita májusban kezdődött és előreláthatóan július közepéig tart el. *Több mint két hónap volt tehát szükséges ahhoz, hogy a kormány minden cselekedetéről elmondhassa véleményét az országgyűlés.*

A költségvetésen kívül négy fontos törvényjavaslat tárgyalását s különösen

nagy figyelemmel várják a földbirtokreform vitáját.

A földmunkások szerződéséről, a középiskolák és a közigazgatás reformjáról szóló törvényjavaslatok szerepelnek még a tárgysorozaton a nyári szünet előtt. Megállapítható, hogy ezek a javaslatok néhány év óta állandóan viszszerülnek a parlament elé, mint az állandóan kísértő válság eszalhatatlan jelei. Ugy hiszik, hogy két hét alatt mind a négy javaslatot megszavazzák és így három hét múlva, július végén a parlament megkezdheti nyári szünetét.

Az olasz közvélemény meg van győződve arról, hogy Facta kormányának ez sikerülni fog annyival is inkább, mert

a szocialista párt parlamenti frakciója ígéretet tett a kormánynak a törvényjavaslatok támogatására.

Azt a kérdést, hogy mit jelent a szocialisták támogatása, érdemes közelebbről megvizsgálni. Hogy ezt megérthessük, mindenekelőtt ismerünk kell az olasz parlament pártpolitikai erőviszonyait. Tudnunk kell, hogy az olasz közvéleményt a római házban a szocialisták 120 taggal, a demokraták majdnem kétszáz taggal és a katolikus néppárt száz taggal képviseli. Noha a demokraták vannak a legnagyobb számmal képviselve az olasz parlamentben, *nem jelentenek egységet*, mert szétszórtan külön-külön kis csoportokban, gyakran egymás ellen küzdenek. Kiseb csoportokat alkotnak a fascisták, a baloldali liberálisok, kommunisták és a köztársaságiak. E pártok képviselőin kívül még hat szláv és három német tagja van az olasz parlamentnek. Ilyen megoszlás mellett a háboru befejezése óta mégis mindig a néppártiakból és a demokraták különböző kisebb parlamenti csoportjainak képviselőiből alakultak az olasz kormányok.

A szocialista párt parlamenti frakciója a pártkongresszus határozata folytán eddig nem vett részt a kormányzásban.

1919 ben ugyanis a bolsevik agitáció törvénytelen kísérletekre ragadtatta az olasz szocialistákat, mire válaszul a fascista visszahatás következett. A fascisták felállították nemzeti szindikátusaikat és megkezdték az 1919 iki örültségek okozóinak felelőségre vonását. Így a szocialisták egyrészt bűnösségük tudatában, másrészt a nagy elnyomás következtében halgatásra kényszerültek.

A múlt hónap kormányváltás során nagy változás állt be az olasz belpolitikában. A szocialisták, akiknek a múlt hónapokban még a hangjukat is elfojtották a fascisták, ma már a politikai életben való aktív részvétel mellett dönthettek,

ami tulzó követetésell miatt nem jelent egyebet, mint a szunnyadó proletárdiktatura akar nokainak ébredését.

A szocialisták ugyanis telve vannak gyűlölettel a polgári párt iránt, mert a fascisták akciót mirtették. Most, hogy támogatásu ígérték a rájuk szoruló, különjóakaratu olasz kormánynak, kitették, hogy *csak előzően által elfogadott törvényjavaslatokat jesszenek a parlament elé.* Kiköték továbbá, hogy föltétlenül nyujtják a munkanélküliek segélyzéséről szóló törvényjavaslatot.

Feltételéül szabták még a szocialisták a fascista mozgalmak teljes letérését.

amelyek igaz, hogy itt-ott átesap a tulzásokba.

Egyelőre az a szerencse, hogy szocialista párt intézőbizottsága a párt parlamenti frakciója a *kötendő taktikát illetően nincs véleményen.* Tény az, hogy ugy intézőbizottság, mint a párt parlamenti frakciója nyiltan hirdeti, *hatalmat magához akarja gadni.* Az intézőbizottság ezt állón akarja megtenni, a párt parlamenti frakciója viszont lassu készítése útján.

Nem lehetetlen azonban, ha Faktáék is taktikai okokból kötöt paktumot a szocialistákkal. Faktá ígérete ugyanis, hogy csak a szocialista párt által előzően elfogadott törvényjavaslatot terjesztének a F elé, csak a jövő ülészsakra s amikor már elfogadták a költsvetést, a középiskolák és a közigatás reformjáról szóló törvényjavaslatokat. Ha ez igaz, akkor v színű, hogy a kormány a nyári napok alatt tisztáztatja a helyzét.

Ilyképpen Olaszország belpolit. élete végérvényesen lecsillapodhat és végtére csak elalszik a háb gyermeke, a végeszakadatlanak szó zavargás és ismét fényben ragyogni a békés nyugalom napja ma még menydörgő olasz égen.

Umberto Toschi d

Izgalom Berlinbe

Berlin, július 7. (A Hajdúföld b tudósítójának telefonjelentése.) polgári lapok ma sem jelentek s ez a körülmény csak fokozza napok óta tartó nyugtalanságot. Ehhez járulnak még a folyton s lingózó ellenőrizhetetlen hírek, a melyk súlyos belpolitikai következe nyeket vonnak maguk után.

A mai nap folyamán a déli óban az a hír terjedt el, hogy *denburg vezértábornagyot meggyolták.* A hír óriási izgatottsá keltett és a főbb utcákon ezzel tartalommal röpiratokat osztog kat valósággal megrohamozták. I később kiderült, a hírek *se alapja sem volt.*

A tőzsdén megismétlődtek a n kori jelenetek: mindenki gyors szabadulni igyekezett a márkátó idegen valutát akart venni. Er következménye lett, hogy a de hihetetlen ugrásokkal 559 re szó és oly magasan zárt, mint soha.

Berlin, jul. 7. (Wolff). A néppárt a centrum és a demokr részéről a tegnap hozzáintézett felszólítására, hogy a kormány belépni hajlandó-e, átvátaban jezésre juttatta, hogy a kormány belépni elvben hajlandó.

Nyílttér

Rovatban közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Kaszáltatás a Hortobágyon

Az egyik helyilap híradása szerint a jog- és pénzügyi bizottság egy olyan rosszhiszemű ténybeállítás alapján gyakorolt a többek között felettem kritikát — a Hortobágyon való kaszáltatással kapcsolatban, hogy nem mulasztatom el arra röviden rávilágítani.

A Hortobágyon minden tavasszal előforduló, szokásszerű munkaválalás bizonyos kicsővazott területeknek felesben való lekaszáltatása. Mi megütközést és féltékenykedést sem keltett előlédig, ha a várostól teljesen idegen emberek is kaszáltak felesbe a Hortobágyon, hisz számtalan más helyen is divott a feles kaszálás és a város örült, ha az ő számára is kaszáltak.

Debrecenben különösen ujjabban közmondásosan dühöng a polgári egyetértés. A féltékenység furiai a feles kaszálásnál is a tényeket elrutitva támadnak azokra, akik éppen a birkatartás mult téli ioppant nehézséget végigküzde, most kaszálásokat vállalva, igyekeznek a tenyészítés javítását és fejlesztését, vagy legalább is eddigi mértékben való fenntartását biztosítani.

Ami pedig a formát illeti, tudvalevő, hogy a jutartó gazdák mint egyesület, tömör egészet képeznek, s egyesületi elnökük a tagok képviselőtében csak természetesen bizonyos intézkedési jogokat gyakorol. Az egyesületi tagoknak az egyesületi elnökre való támaszkodása önként értetődik, — azonban nem mindenki által értetik. És ha a jutartó gazdáknak ezen szerves kapcsolatát, vagy éppen a juhtenyészítést — mely éppen Debrecenben kezd országos jelentőségűvé lenni — érdekeit fumiálja a mai nagybecsű városunknak egyik vagy másik közege, vagy akár egyik vagy másik tisztviselője, vagy pláne egyik vagy másik bizottsága, úgy az lehet nyakasság és vasfejűség (nem is szólva a polgári egyetértés dühöngő netovábbjáról), de mi a debreceni juhtenyészítést egyesült erővel mégis csak visszük előbbre, van még Magyarországon fórum érettebb eszű, és becsületesebb szívű: mint a fenti vaskobalaku polgártársaink!

Ami pedig e sorok írójának a kaszáltatásban való szerepét illeti, kijelentem, hogy én egyenesen a mátai biztosi előzetes engedély megnyerése után mentem kaszáltatni. És nem hiába tesz első helyre engemet bizonyos határozat: mert én éppen legutóljára mentem ki kaszálni; és én a legjobban bívva a város urainak „osztatlan jóindulatában” és józan bánásmódjában: a mátai biztos — ki akkor magát helyettesítette — határozott biztatása után mentem ki kaszálni.

Az eset jellegzetességeképpen lett tehát az „ominózus” névsor élére állani.

Megemlítem még, hogy mint legutolsó éppen csak azt vághattam már le, amit más otthagytam, — és így nem értem, hogy nem-e önmagát gunyolja a jog- és pénzügyi bizott-

ság, ha csakugyan a D. F. U. által közölt határozatát hozta.

Egyenesen szólva: Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága a becsülettel és legjobb igyekezettel megszolgált munkáért olyasmivel

akar fizetni, amelynek semmi köze sincs sem a joghoz, sem a pénzügyhöz: hanem az csak egy méltatlan heccelés a „polgári egyetérté” bizonyos gyászlovagjai részéről.

Dr Kertész István.

Buzaalapon adózik a föld

Budapest, július 7. Magyarország gazdasági helyzetének megjavítása és velejárólag az életviszonyok megnyúlése akkor következik be, ha az állam a maga hatalmas apparátusának fenntartását jóvelméből fedezni tudja.

Az Országos Pénzügyi Tanács legutóbb behatóan foglalkozott ebből a szempontból azokkal az intézkedésekkel, amelyeket a pénzügyminiszter az államháztartás deficitjének csökkentése érdekében tervez és megállapította, hogy az adózás mértéke olyan megállapítása szükséges, amely az egyes gazdasági rétegek teherviselésének arányosítására vezet.

Tárgyalta a Pénzügyi Tanács az egyenes földadó kulcsának új megállapítását is és hozzájárult a pénzügyminiszter azon tervezetéhez, mely szerint a földadó beszedése a jövőben gabonalapon fog történni.

Számítások szerint az egyenes földadó a mult évben 240 millió korona volt, míg most a buzaalapon 4 milliárd 800 millió korona a belőle várható jövedelem.

Ehez járulnak még a különböző más adóknak is, úgyhogy a mezőgazdasági adóanyagok jövőbeni közszolgáltatása jelentősen növekszik.

Az Országos Allatvédő Egyesület

mai közgyűlésén 40 éves fennállását ünnepelte. Bernáth Zoltán elnök melegen emlékezett meg az egyesület önzetlen munkásairól. Nevezetesen vivmánya az egyesületnek az, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter kiterjesztette a madarak és a fák napját a vidékre vonatkozólag is.

Az Országos Allatvédő Egyesület kérelmére a belügyminiszter arról értesítette az államrendőrség valamennyi főkapitányát, hogy az egyesület megbízottai ezentul nemcsak Budapesten, hanem a vidéken is működhetnek. Ennélfogva felhívja az összes rendőri hatóságokat, hogy az egyesület hozzáküldött megbízottainak igazolványait látt mozzák, a megbízottakkal előzékenyen bánjanak. Kívánságukra rendőrszemekkel az állatkínzók ellen feljelentést tétessenek. Az egyesület alapító tagjai évenként 210, rendes tagjai 20 koronát fizetnek.

Életunt bankbizományos

Megdöbbentő öngyilkossági kísérlet történt tegnap délelőtt 10 óra tájban Szent-Anna utca 35. szám alatt. Szenes György 29 éves bankbizományos öngyilkossági szándékából éles beretvájával felmeteszte karján az ütőereket.

A házbeliek azonnal észrevették az öngyilkossági kísérletet s értesítették a közelben állomásozó rendőrt, aki viszont a mentőket hívta. A mentőkre azonban már nem volt szükség, mivel időközben Szenest magához térítették s megállapítást nyert, hogy sérülése csak könnyebb természetű.

Tettét — mint kiderült — váratlan idegrohamában követte el. Az utóbbi időben rendkívül sokat dolgozott s idegeit a sok munka rendkívül megviselte. Szenes Györgyöt lakásán ápolják, állapota nem súlyos.

Miniszterválság akirálymerénylőért

Bécs, jul. 7. Sándor szerb király merénylőjét, Zecseicsot néhány héttel ezelőtt tudvalevőleg kötél általi halálra ítélte a bíróság.

A merénylő sorsa hatásában igen érdekes jelenséget idézett elő: részleges kabinetválságot okozott.

A kormány ugyanis semmiképpen nem volt hajlandó felterjeszteni a merénylőt kegyelemre, a király viszont nagyon határozottan ragaszkodott hozzá, hogy ne végezzék ki. Ebből az ellentétből kifolyólag ma Markovics igazságügyminiszter benyújtotta lemondását.

Páris, július 7. A New York Herald szenzációs részleteket közöl a készülő oroszországi monarchista felkelésről. Már hosszabb idő óta észrevették egyes emberek gyakori utazását Franciaország és Oroszország között és úgy tudják, hogy Trockij nem számíthat többé elszánt hívekre Oroszországban. A monarchisták jelöltje Miklós nagyherceg, aki ezidő szerint Cannesben tartózkodik. A mozgalom tulajdonképeni vezérének Brusilov tábornokot mondják, akinek a szovjet köztársasághoz való hűségét különben ismételtlen kétségbevonják.

Dublin, július 7. (Reuter) De Valera állítólag betegszállító kocsin, egy másik verzió szerint áruházban szökött meg. A város lassanként ismét visszanyeri a rendes külsejét. Az üzleteket ismét kinyitották. Az okozott károkat 4 millió font sterlingre becsülik. A meghalt áldozatok száma a városban 45, a sebesülteké 470.

Prága, jul. 7. Dublini jelentés szerint De Valera a legutóbbi napok harcaiban megsebesült ugyan, de emekült és jelenleg a republikánus hadsereg repülőosztályánál van.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban:
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen

HIREK

— Zita királyné Bajorországba költözik. Münchenből jelentik: Zita özvegy királyné anyja Grünwaldban lakásvétel ügyében tárgyalásokat folytat egy Geistgasteinban levő nyaraló megvásárlásáról. Hir szerint Zita királyné Bajorországba akarja áttenni székhelyét. A tartózkodási engedélyt, hogy megkapja-e, még kérdéses.

— Ajándék a pozsonyi egyetemnek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította Horthy Istvánné született Latinovics Margitnak azon nagylelkű adományáért, hogy néhai édes atyja, Latinovics Illés, mintegy 15—16,000 kötetből és füzetből álló könyvtárát összes mellékleteivel együtt a M. Kir. Erzsébet Tudományegyetemnek ajánlódta.

— Rimanóczy Béla elfoglalta hivatalát. A városi világitása vállalat új igazgatója, Rimanóczy Béla tegnap Debrecenbe érkezett s hivatalát elfoglalta. Reggel 9 órakor a világitási vállalat tisztviselői és munkásai az igazgatói szobában gyűltek össze. Az igazgatót Baukowitz Alfréd főkönyvelő, igazgatóhelyettes üdvözölte meleg szavakkal, úgy a tisztviselők, mint a munkások nevében s biztosította kitaró munkájukról s támogatásukról.

Rimanóczy Béla meghatva mondott köszönetet az üdvözlésért s kijelentette, hogy ő nemcsak fellebbvalója, de szerető apja, barátja akar lenni minden munkatársának, legyen az tisztviselő, vagy munkás. Bár mely méltányos kívánsággal teljes bizalommal forduljanak hozzá: a taja mindenki előtt nyitva lesz. Munkaprogramjáról néhány szóban nyilatkozott olyképp, hogy céljál tűzte ki és feladatául tekinti a vállalat továbbfejlesztését s e munkájához kéri minden alkalmazott hű munkatársi segítségét.

A jelen voltak lelkesen megjelnezték az új igazgatót.

— Balla Zoltán meghalt. A debreceni sportnak gyásza van: egyik uttőró munkása és lelkes harcosa, Balla Zoltán városi tisztviselő életének 31 évében hirtelen elhunyt. Temetése ma, szombaton délután 5 órakor lesz a Csapó-utca 57. számú gyászháztól. Temetésén a város, a debreceni sporttársadalom s sportegyesületek testületileg képviseltetik magukat.

— Új munkakör a menekült tisztviselők részére. A miniszterelnök és a külügyminiszter egyetértőleg azon fáradoznak, hogy a B. listás tisztviselők közül legalább a menekülteket lehessen valamely más szolgálati ágon elhelyezni. Ezirányban már konkrét lépések is történtek a külügyminiszter részéről, aki közölte, hogy az alája rendelt hivatalokhoz több menekült B. listás tisztviselőt tud alkalmazni. Ezekről azonban megkivántatik, hogy politikailag teljesen megbízhatóak legyenek, a magyar és német nyelven kívül különösen a cseh, tót, román, szerb, horvát és francia nyelvek valamelyikében jártassággal bírnak. Ilyen állásokra a X. és XI. fizetési osztályokba tartozó menekültek pályázhatnak.

Vértessy Testvérek

gépjavitó műhely, autó garázs
HATVAN-UTCA 53. SZÁM
Telefon interurbán 934 műhelynél
979 lakosnál

Mindennemű gépjavitást, vaseszterga munkát, Autogénhegesztést, Magánjáró gépalakítást, Malomfelszerelést vállal. Bérautók minden időben megrendelhetők

Folytatják a patkányirtást. Rosztus István, a városi előjáróság vezetője felhívást tett köze Debrecen lakosságához, melyben rámutat arra, hogy a közel napokban lefolyt hatósági patkányirtás alkalmával egyes háztulajdonosok, bár kellő időben hirdetményileg közölte, hogy a hatóság rendelkezése ellen vétők kihágást követnek el és szigorú büntetésnek teszik ki magukat, vagy nem gondoskodtak arról, hogy a nem gondoskodtak arról, hogy a vállaltukban valaki helyettesítse őket, vagy pedig egyenesen megakadályozták azt, hogy a hatósági kiküldöttek a patkánymerget elhelyezzék. Közli, hogy ezen kihágást elkövetők ellen a kihágási eljárást folyamatba tette, s a mindenek előtt való fontos közérdekre tekintettel újra felhívja a város lakosságát, elsősorban a háztulajdonosokat, hogy azon házak részére, amelyekben patkány van, kérjenek meg a vezetése alatt álló városi előjáróságtól (Kossuth u. 20. rendőrségi palota, földszint 37. sz.) patkánymerget. A használati utasítást ugyanott megadják.

A fűszerkereskedők forgalmi adója. Budapesten a Baross-Szövettség fűszer- és csemegekereskedői szakosztálya újra foglalkozott azokkal a nehézségekkel, amikkel a detailkereskedelemben a forgalmi adónak mai rendszere egybe van kötve. A közönség a legnagyobb ellenszenvvel viseltetik a beszéd mai módjával szemben s a kiskereskedőnek sokszor nem is sikerül a közönség kívánságait kielégíteni, mert többen jelenvén meg egyszerre az üzlethelyiségben, a várakozók türelmetlenül távoznak, nem várva meg, amíg az üzlettulajdonos a kiszámítás és beírás összetett műveletét elvégzi. Ezenfelül az adó helyes lerovását ellenőrző közegek gyakori és hosszantartó megjelenése is bántólag hat az üzlet zavartalan vitelére. Mindezekre tekintettel, a szakosztály elhatározta az olyan irányú javaslat előterjesztését, amelynek értelmében 1) a gyáros fizessen 90 százalékos forgalmi adót s az áru ennek a költségnek a beszámításával jusson a detailkereskedelemben, vagy 2) a nagykereskedő terheltségek meg 6 százalékos forgalmi adóval s az áru ennek betudásával kerüljön a kiskereskedelemben. Ezzel az állam a pontosabban könyvelő gyáros vagy nagykereskedő könnyebb ellenőrzése mellett jutna az adóösszeghez s a kiskereskedő sok improduktív munkától mentesülne.

Bőlényt találtak Fejérmegyében. A nádasladányi tőzegtermelő társaság a minap 2-3 méter mélységben a turfa es agyagrétegek alatt egy gyönyörűen fejlett bőlény csontváza, buszkén kanyarodó szarvára akadt. A fölfedezésről értesítették a Nemzeti Múzeum igazgatóságát, valamint a Fejérmegyei Múzeumot.

Angylikos akart lenni, mert rossz kenyeret süttött. Balla Róza cseléd már hat év óta szolgál Dózsa Ferenc tápiószügyi földbírtokosnál. Tegnapelőtt reggel kenyeret süttött, az azonban nem sikerült olyan jól, mint máskor és a leány efelett elkeseredésében lugkoldattal megmérgezte magát. Balla Rózát Budapestre vitték a Szent István kórházba.

Áthelyezés. Jinosy Mihály detektívet Debrecenből szolgálati érdekből a kötegyami kirendeltséghez helyezték át.

Megegyezték a szerelők tart a mezőgazdasági gépjármű sztrájk. A Mezőgazdasági Gépjármű munkásai változatlanul állják a sztrájkot. Az első bekeltető tárgyalás holnap lesz. A szerelő munkások bérmozgalma ellenben békésen végződött. A munkaadók teljesítették a munkások 30 százalékos béremelési követelését, így a munkások az eddigi 18, 24, 28 koronás órabérek helyett 23, 31, 34 korona órabért fognak kapni július hó elsejétől visszamenőleg.

Sándor Mátyás előadások az Apolloban ma szombaton fél 7 és 9 órakor.

Mig a babos fejkendőt vágta... Karacsony Lúdia tegnap délelőtt bement Guttman Manó Csapó-utcai főfűszerkereskedésébe s ott kendőt akart vásárolni. Mig a kendők között válogatott, valaki, ki lopta a zsebből a pénztárcáját, amelyben 3800 korona volt. Gyanúja két falusi asszonyra irányult, akik a boltban mellette szorongtak. Sirva tett jelentést a rendőrségen, amely megindította a nyomozást a tolvajok kézrekerítésére.

Ha a gazdasszony felelősen... Huszár Istvánné Apaffy-utca 22 szám alatti lakos tegnap nagyvárakozást rendezett lakásában s a paplanokat, ágyneműket is kivitte az udvarra szellőztetni. Közben a konyhában sürgölődött forgolódott s mikor újra kiment az udvarra, hogy az ágyneműket behozza, meglepetve látta, miszerint azokat időközben valaki mind ellopta. Kétségbeesve tett jelentést a rendőrségen. A nyomozó detektívek kiderítették, hogy a lopást Katona Sándorné Árpádtéri 19 szám alatti lakó asszony követte el, aki azonban a lopás után megszökött. Elrendelték körözését.

A debreceni kertészegylet júli 9 én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a város háza kis tanácstermében közgyűlést tart. A közgyűlésen nemcsak egyesületi tagok, de az ügy iránt érdeklődők is megjelenhetnek.

Aratási vagy más mezőgazdasági munkálatok teljesítésére vállalkozik 30 munkas a vármorségről. Felvilágosítást ad Wolff százados. Telefon 494. sz.

Sándor Mátyás, Jules Verne magyar tárgyú regénye ma az Apolloban.

Halálozások. Balog Péterné Sándor Julianna ref. 21 éves, Pál Terézia ref. 27 éves, Onodi Ferenc g. kath. 5 hónapos, Jónás Katalin ref. 1 hónapos, Blizsman Magdolna r. kath. 14 hónapos, Török István ref. 2 éves, Burai Sándor ref. 8 hónapos, Nyilas Lajos tanuló ref. 7 éves, özv. Bernárd Istvánné Béres Mária ref. 72 éves, Fülöp Mária ref. 12 napos, Bocskai Katalin r. kath. 28 éves tanítónő, Fagyas Gyula ref. 13 hónapos, Vízeli Gábor postalistát ref. 50 éves.

Szalkásszörű, szürke alapon fekete foltokkal tarkázott vizslát talált Rubinyi Tibor, a Csokonai-színház tagja. Igazolt tulajdonosa átveheti Honvéd u. 32. sz. a. délután 4-6 óra közti.

Sándor Mátyás ma és holnap az Apolloban.

Két pár tynkért nyolc hónapi börtön. Két megrögzött tolvaj felett itélkezett tegnap délelőtt Ujfalu József büntetőtanácsa. Hegedüs József és Milak Vince földművesek börtönbe dr. Dávid István Széchenyi kert lakásába s onnan elloptak több értékes lőszerszámot, míg Papp Lajos több tyukot s kakast loptak. A két tolvaj mindent a szökésben lévő társukra, Császár Sándorra akart rakenni. A bíróság Aczél Jenő ügyvéd védőbeszéde után Hegedüst nyolc hónapi, Milákot pedig hat hónapi börtönre ítélte. Ugy az ügyész, mint a védő fellebbezett az ítélet ellen.

A múzeumi bizottság üléséről közölt tudósításunkba tévedésből került a Sennyei Oláh István neve; a „Napraforgók” című kép, melyet a múzeum számára megvásároltak, Vigked. Gláh István műve.

T. hirdetőinket fölkerjük, hogy a Hajdúföld részére szánt hirdetéseket legkésőbb délután fél 6 óráig sziveskedjenek kiadói hivatalunkba (Piac-utca 59. sz.) eljuttatni, mert csakis az esetben tehetjük közé azokat lapunk másnap reggel megjelenő számában.

Színház

HETI MŰSOR:

Szombaton: Arany kakas.
Vasárnap délután: Ezred apja.
Vasárnap este: Arany kakas.
Hétfő: Ezüst pille.
Kedd: Ezüst pille.
Szerda: Nebántsvirág.

Színház és mozgószínházak közleményei:
Az Aranykakas a Csokonai-színházban. Egymásután hozza műsorra a Csokonai-színház a kedvesebbél kedvesebb darabokat. Ma **Az aranykakast** ujtja fel Vendrey Ferencel. A kiváló művészen kívül a közönség kedvencei: **Kardoss Geza, Szigeti, Heltay, Székely,** Gyulai, Egyed, Csapó játszanak a darabban, melyben egész estén át a legjobb hangulatban éri magát a közönség. Az előadásnak egészen különleges érdekessége lesz, hogy az egyik mulatságos jelenetben az ötletes rendezés segítségével hívja a színpadi záporkészüléket is és így a Dachselmayer-család **igazi esőben** fog elázni a színpadon a kacagó nézőtér előtt.

Szenzáció erejével hatott a **John Bull a Gólyaláb** c. amerikai arany filmkolosszus bemutatója. Itt soha nem látott bámulatos merész trükkök sorozata, cirkusz előadások, életveszélyes bravurok stb. színessé elevenné tették az egész előadást. Ezenkívül Jimbó és Jumbó a két csodamajom mutatványai. Szombat, vasárnap az **Urániában.**

Levegő banditái amerikai kalandor történet kerül bemutatásra a Meteorban vasárnap.

Sándor Mátyás, Jules Verne világhírű magyar tárgyú regényének I. és II. részét egy előadásban mutatja be ma az Apollo. E szenzációs film a párisi Gaumont filmgyár remeke. A párisi Comedie Francaise színészeinek mesterjátéka, a kitűnő fotográfia és rendezés elsőrangú. Sándor Mátyás a független Magyarországon előharcosának regényes története Olaszországon, Franciáországon és Afrikán keresztül elevenedik meg

előttünk eredeti, helyszíni képekben. Előadások fél 7 és 9 órakor kezdődnek. Jegyelővétél délelőtt 10-12 ig.

SPORT

A Vasutas Sport Club jubileumi inneségének első napi programja veszi kezdetét ma, szombaton délután a Diószegi-utcai vasutas pályán négy órai kezdettel, amikor is az országos szabadteri birkozóverseny számait bonyolítják le. A birkozóversenyen a főváros és a vidék legjobb birkozói indulnak, így minden számban erős és élvezetes küzdelemre van kiítás. A pálya teljesen át van alakítva s a közönség kényelmén minden tekintetben kiélelt. A versenyt nagy érdeklődés előzi meg s az indulók számát s tehetséget tekintve, ez indokolt is.

A DKASE Miskolcon a Diósgyőri Vasgyári TK bajnoksáttal játszik vasárnap a legjobb vidéki csapat címéért. Erős küzdelmet kell vívnia a győzelemért, de ha győzni fog, bekerül a döntőbe.

A DVSC birkozóversenyének indulói. A Vasutas Sport Club mai birkozóversenyén a következők indulnak: Légsúly: Neuberger, Busek, Molnár (Törökves S. E.), Szabó Sturm (Szombathelyi Haladás), Schrankó (Szolnoki Máv), Szuhács, Schmidt, Friedmann, Szabó és Barucha (NyTVE), Kállai (DTE), Győry, Henszel (DMTE), Markovics, Nagy J., Mészáros, Nagy L. (DVSC). Pehelysúly: Jednik, Mező (Törökves SE), Áron (MTK) Herdicska testvérek (Szombathely), Kiss B., Katz és Mayer (NyTVE). Könnyűsúly: Jombis, Neuberger (Törökves SE), Zólyomi (MTK), Verébelyi (Szolnoki Máv. SE), Kiss K., Tódi, Varga, Fazekas (Nyiregnyázi TVE), Kiss M., Erdei, Pesko, Sarkadi (DMTE), Hamza, Ofira, Csomós, Nagy M. (DVSC), Kisközp: Meister, Koprek, Porderka (Törökves SE), Haátmann (MTK), Szalkai, Nagy Gy. és dr. Szilágyi (NyTVE), Kapics (DTE), Tiba (DMTE), Valkovits, Faulvetter, Zih, Lakatos (DVSC), Nagyközp: Szántó (MTK), Mácza (NyTVE), Tamássy (DVSC).

Az FTC pólócsapatának kettős győzelme Németországban. Münchenből távutazózzák: A Ferencvárosi Torna Clubnak Németországban turázó vízipólócsapata Münchenben tartotta első mérkőzését. Ellenfele a Münchener V. S. csapata volt, amelyet 5:1-re legyőzött. Az uszóversenyekben már kevés siker koronázta az FTC-t. A 4x50 m-es egyes stafétában a Hellas (Magdeburg) győzött az FTC előtt, míg a 4x50 m-es sprintstafétát München nyerte meg az FTC ellen. Egyedül Serény Istvánnak sikerült a 200 méteres uszásban győznie 2 p. 47 mp.-es győngye idővel. Tegnap Augsburgban állt ki újabb viadalra az FTC pólócsapata s 9:1 (5:1) arányban győzött az Augsburgi Schwi mm-Verein ellen. Augsburgban az FTC uszóversenyzői is derekasabban küzdöttek, mert a 3x50 m-es stafétában holtversenyben az első helyen végeztek Augsburg válogatott csapatával.

NAPIREND

1922

Julius 8 — Szombat

Prof.: Teréz. Kath.: Erzsébet.

Közművelődési könyvtár nyitva d. e. 8-tól este 8-ig.

Csokonai-színház este nyolc órai kezdettel „Arany kakas” Vendrey Ferenc vendégszereplésével.

Nyári színpad este 9 órakor a Magyar Házban.

Debrecen város törvényhatósági bizottságának közgyűlése délelőtt 9 órakor a városházán.

A Debreceni Vasutas Sport Club szabadteri országos birkozóversenye d. u. 4 órakor a Diószegi-utcai pályán.

Időjóst: Megelőnkülő szelekkel nyugatról növekedő felhőzet; helyenkint némi eső. Átmenetileg a hőmérséklet süllyedése várható.

Írógép,

sokszorosító és egyéb kellékek, írószeres legolcsóbban

özv. **Árdó Miklósné**

gyári raktárában ::
Simonffy-utca 2. a.
Telefon: 1353 szám.

A tőzsde

Magyar korona: 44

A mai tőzsdén az alacsony zürichi koronajegyzés hatása alatt megnövekedő vételkedv mellett a forgalom mindvégig igen nagy mérvű volt.

A valutapiac állott az érdeklődés középpontjában s márkában és dollárban nagyon élénk forgalmat bonyolítottak le. A dollár árfolyama 1266—70 re emelkedett. Az utódállamok valutái erős áremelkedésre tettek szert, rendkívül szenzációs volt a szokol áremelkedése.

Budapesti zárlat

Magyar hitel 2670, Osztrák hitel 560, Angol-Magyar 775, Leszámitoló bank 830, Magyar-Olasz 365, Jelz hitelbank 280, Hazai bank 625, Salgó 13900, Rimamurányi 8675, Közúti 1780, Déli vasút 3425, Általános 16150, Keresk. bank 7950, Általános takarékpénztár 1250, Pesti bazar 26250, Borsod-miskolci 4800, Concordia 2950, Budapesti gőz. 7350, Gizella 2574, Hungária 3150, Viktória 13000, Boeseni 12550, Köhő 1210, Általános községi 23900, Urikányi 13550, Adria 14800, Atlantic 2625, Levante 13700, Trust 2700, Gaus-Danubius 8400, Ganz villamos 17500, Lipták 480, Magy. acél 3575, Schlick 1250, Wörner 775, Brassói 7750, Izzó 11200, Spóditum 1925, Hazai faterm. 2525, Klotild 8875, Erdő 750, Nasic 18400, Neuschl Licht 460, Orsz. fa 1300, Telefon 6350.

Valuták

Napoleon 4945—4975, Angol font 5650 5700, Dollár 1262—272, Francia frank 9875—9925, Márka 258—268, Lira 5475—5500, Osztrák kc. 565—583, Rubel 2950—3050, Lei 703—13, Szokol 2660 80 Svájci frank 212.50—21350, Korona dinár 1440—1460, Lengyel marka 2050—2150.

Devizák

Amsterdam 492—0, Koppenhága 27500, —28000, Krisztiania 20900 21000, London 5680—5730, Berlin 24500—25500, Milánó 5675—5725, Páris 9500—9550, Prága 2660 2670, Stockholm 33100—500, Svájc 24450—24550, Bécs 555—575, Zágráb 35700—36700, Newyork 1270—1280.

Zürichi zárlat

Berlin 10350 Holland 20300, Newyork 523, London 2328, Páris 4140, Milánó 232000, Brüsszel 4230, Prága 105000, Budapest 44, Zágráb 15850, Bukarest —, Arso 1076, Bécs 250, Osztrák lebélyezett 27 és fél.

Nemesfémek piaca,

Mindvégig élénk, az árfolyamok szilárdak. Ezüst korona 100—114, forint 270—275, 5 koronás 550—580, Napoleon 4675, 20 koronás arany 4700—5000, dupla dukát 4900.

Terménytőzsde.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 4525—575, fehérmegyei 4560—4550, pestmegyei 4560—4550, rozs 3300—3350, takarmány árpa 3750—3800, sörárpa 3850 950, káposzta 2800—2825, zab 4600—4800, tengeri 3950—4000, repace 88—91, Korpa 2575—2300.

Dollárt,

ARANY, EZÜST
pénz, más idegen
pénz legdrágá-
ban vesz

Simon Bankiroda

DEBRECEN,
Kossuth-u. 11

Idegen kifizetések legolcsóbban. T. 903.

Nehéz az élet,

jó ruhába járn gondot ad, VÉGHEZ
olcsón beszerezni tessék
menni, hol kevésbé használt finom
férfi ruhák állandóan kaphatók.

Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

Házat

keresek megvételre 4—5 szobás elfog-
lalható lakással lehetőleg közel a vá-
ros-házhoz. Megkeresések a kiadóba
kerék „CSALÁDI HAZ” jellegére. :-:

Apró hirdetések.

Apró hirdetés 10 szóig 15,
aztán szavanként 150,
vastag betűs szavak 3 K.
Vásár és ünnepeapokon
10 szóig 20 korona. :-:

Eladók

jókban levő keményfa-
szekrény és ágyak. Kállai
Boeszkai-tér 5. sz.

Egy

butorozott szoba két fiatal
ember részére július 15 re
kiadó, Cim Honvéd utca
9. szám.

Lakást

keres magánosnő egy szoba
konyhából állót. Közvetítő
díjazok. Cim a kiadóbanBélyegzőgyár
és vésőintézetPAULÓ I.
Sáthyányi-utca 24.
Telefon 1365.

Használt

butorok és antik szekrény
eladók. Szent Anna-utca
5. emelet.

Vasőnő

tanu'ok felvételnek. Haj-
dumegyei Vasöntőde Uj-
városi ut 5.

Eladó

25 drb nagy ablak keret
üveggel, tokkal kertes-
nek vagy nyári fának igen
alkalmas. Zápolya-u. 3.

Eladó

22 mtr gázcső 3 égővel
igen olcsón Zápolya-u. 3.

Hímzés

és mindennemű női fehé-
nemű varrás jutányosan
elvégeztetik Erzsébet-utca
79. szám. Nyírme.

Deszkaszín

18 méter hosszú, fennállva
eladó Kuruc-utca 101 sz.
alatt Geréby szőlőskert-
ben. Árverés kedden július
11 én d. u. 6 órakor Fel-
világosítás kapható Deák
Ferenc-u. 13.

Zongora

rövid kereszthurozott el-
adó. Varga-utca 48.

Lakótársnak

ajánlkozik butorral magá-
nos nőhöz magánosnő. —
Cim a kiadóban.

Forgács István

művés
Bádogns-u.

MÉG MINDÉG

Bőr sandál 21—22—23—24 és 25 ig. 190— kor. — Fekete vászon
cipő 37—41-ig 225— kor. Női fél és egész strapa cipő 750— kor.
azonkívül mindenféle bőr és vászoncipők olcsó árban

Kovács Vilmosnál

az Iparkamara épületében a Törvényszékkel szemben.
Verbőczy-utca 2. sz.

Vasabroncs

kisebb vagy nagyobb
mennyiségben kapható
Piacz-u. 59.

Makulatur

5 kilogramos csomagon-
ként kapható lapunk ki-
adóhivatalában. Kgr 34 K.

Elcserélném

emeletes bérházamat olyan földszintes házzal, melyben csupán
egy elfoglalható 5 szobás modern lakás van. Ez esetben öt szob-
ás modern lakásomat azonnal átadnám.

CIM A HAJDUFÖLD KIADÓHIVATALÁBAN, PIAC-UTCA 59.

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Piac-u. 59.

HORNATSEKISTVÁN

üveg, porcellán háztartási cikkek keres-
kedése, ajánlja befőttes üvegeit minden
kivételben. Kész ablakok. Képektervezés
Debreczen, Csapó-utca 4. sz.

Patkányirtó szerek,

mindenféle pipereszappanok, parfümök kölniszerek, fog-
kéz és hajápolószerek stb legolcsóbban beszerezhetők aKorzó Drogueriában Piacz-utca 42.
TELEFON 14-80Magyar Nemzeti Könyv- és
Lapkiadóvállalat Részv.-T.Készít minden a sokszorosító iparba tartozó munkát, ugymint könyveket
folyóiratokat, rovatos íveket, falragaszokat, levélpapírokat, borítékokat, gyász
lapokat, eljegyzési és esküvői értesítéseket, névjegyeket, bál meghívókat

Debreczen, Piacz-u. 59. sz.

Alkalmi
vétel!Vagyonrendezés miatt sürgősen eladó
konyhakertészetre kiválóan alkalmas kert
rajta kis lakóházzal

Nemes-utca 7.

A Nemes-utca párhuzamosan megy az
István-uttal és összeköti az Acél-utcat
és a Margit-utcat. A föld területe 950
négyzetögl. Jelenleg felesbe van kiadva.

Ára 200 ezer K

Az adásvételi ügylet megköthető
a „Hajduföld” szerkesztőségében,
Piac-utca 59. délután 6 és 7 óra
között.

9655—1005—1922. II.

Hirdetmény

városi ingatlan bérbeadására.

Debreczen város tulajdonát képező
s a Salétrom laktanya mögött elte-
rülő 4 hold és 2640 négyszögöl ter-
ületű földbirtok 1922—23. évi legel-
tetési időnyre nyilvános árverés ut-
ján bérbe fog adatni.A városháza kistanácstermében
megtartandó nyilvános árverés ha-
tárideje folyó év július hó 14. napjá-
nak délelőtt 9 órája.Az árverési feltételeket a hivata-
los órák alatt a városi gazdasági
ügyosztály irodájában bárki megte-
kintheti.

Debreczen, 1922 július 6.

A VÁROSI TANÁCS.

Tanuló lányt

felvesz lapunk kiadóhivatala fize-
téssel. Jelentkezni lehet a kiadó-
hivatalban.

Hivjon meg

ha van aranya vagy ezüstje el-
adó a legtöbbet én fizetek érteKramer Simonffy
utca 17.

ÓLMOT

keres megvételre
lapunk kiadóhiva-
tala Piacz-u. 59.

Méz, olajos magvakat,

olajat, kölest és mindennemű mezőgaz-
dasági terményt legelőnyösebben vá-
sárol minden mennyiségben

GOLDSTEIN NÁNDOR

termény, olaj és gyarmatárú nagykereskedő
Debreczen, Arany J. u. 2. Telefon 10-07.